

TANTÁRGYI ADATLAP

KÜLGAZDASÁGI POLITIKA

BMEGT35A023

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

KÜLGAZDASÁGI POLITIKA

Azonosító

BMEGT35A023

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

vizsga

érdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Póra András egyetemi adjunktus pora.andras@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Pénzügyek Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar és angol – HU and ENG

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: Nemzetközi gazdálkodás alapszak BA

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: 3

Szak: **Pénzügy és számvitel alapszak BA**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: 5

Közvetlen előkövetelmények

Erős Közgazdaságtan I., Közgazdaságtan II.

Gyenge nincs - none

Párhuzamos nincs - none

Kizáró feltételek nincs - none

A tantárgyleírás érvényessége

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A kurzus célja, hogy a hallgatóknak átfogó keretet nyújtson a nemzetközi politika és a globális gazdaság közötti dinamikus kölcsönhatások megértéséhez. Az elméleti megközelítések és a gyakorlati alkalmazások ötvözésével a tárgy bemutatja, miként alakítják a politikai intézmények, a hatalmi viszonyok és a társadalmi érdekek a nemzetközi kereskedelmet, a globális pénzügyeket, a multinacionális vállalatok működését és a gazdaságfejlesztési stratégiákat. A hallgatók kritikai szemlélettel elemzik a háború utáni monetáris rendszertől a kortárs globalizációig tartó történeti folyamatokat, vizsgálva a pénzügyi válságok, a globális egyenlőtlenségek és a környezeti kihívások okait és következményeit. A tananyag emellett kitér az olyan újkeletű tendenciákra is, mint a technológiai nacionalizmus, a geogazdasági töredezettség és a zöld átmenet. A kurzus végére a hallgatók képesek lesznek az eltérő gazdaságpolitikai érvelések önálló értékelésére és a globális folyamatok nyerteseinek, illetve veszteseinek pontos azonosítására.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A hallgató ismeri a diszciplína fő elméleti irányzatait.
2. A hallgató ismeri a globális kereskedelmi és pénzügyi rendszer alapvető intézményeit, különösen a WTO, az IMF és a Világbank működését.
3. A hallgató ismeri a nemzetközi kereskedelem, a valutarendszerek és a multinacionális vállalatok működésének politikai és gazdasági mozgatórugóit.
4. A hallgató ismeri a gazdaságfejlesztési modellek fejlődését, beleértve az importhelyettesítést, a neoliberais reformokat és a kelet-ázsiai fejlődési állam koncepcióját.
5. A hallgató ismeri a kortárs globális kihívásokat, mint a klímaváltozás, a pénzügyi válságok és a technológiai rivalizálás politikai gazdaságtani összefüggéseit.

Képesség

1. A hallgató képes összetett nemzetközi gazdasági folyamatokat és szakpolitikai döntéseket eltérő elméleti keretek segítségével elemezni.
2. A hallgató képes azonosítani és értékelni a globális gazdasági döntések és intézkedések nyerteseit, valamint veszteseit.
3. A hallgató képes szakmailag megalapozott véleményt formálni és kritikai álláspontot képviselni a globalizációval kapcsolatos vitákban.
4. A hallgató képes a nemzetközi politikai gazdaságtan témakörébe tartozó szakirodalmat és adatsorokat önállóan feldolgozni.
5. A hallgató képes a geogazdasági és geopolitikai kockázatokat összehasonlító szempontok alapján felmérni.

Attitűd

1. A hallgató nyitott a globális gazdaság összetett rendszereinek és a politikai tényezők kölcsönhatásainak megértésére.
2. A hallgató elkötelezett a kritikai gondolkodás és a tényeken alapuló érvelés iránt a politikai-gazdasági vitákban.
3. A hallgató fogékony a globális egyenlőtlenségekkel, fenntarthatósággal és társadalmi igazságossággal kapcsolatos kérdések iránt.
4. A hallgató elfogadja és tiszteletben tartja a nemzetközi szakpolitikákkal kapcsolatos eltérő elméleti és kulturális nézőpontokat.
5. A hallgató törekszik a nemzetközi gazdaságpolitikai események és piaci folyamatok folyamatos és naprakész követésére.

Önállóság és felelősség

1. A hallgató önállóan képes felkutatni és felhasználni a kurzus témájához kapcsolódó tudományos és statisztikai forrásokat.

2. A hallgató felelősséget vállal saját szakmai álláspontjának kialakításáért és annak etikus, tényalapú képviseléséért.
3. A hallgató felelősségteljesen működik közre nemzetközi gazdasági problémák elemzésében.

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- Elsősorban az előadás diásorai. / Primarily slides related to the lecture
- Kötelező könyvek / Obligatory Books:
 - Thomas Oatley (2023): International Political Economy (7th Edition, Routledge)
 - John Ravenhill (szerk.) (2024): Global Political Economy (7th Edition, Oxford University Press)
- Ajánlott könyvek / Recommended Books:
 - Chang, H-J. (2021): Kicking Away the Ladder: Development Strategy in Historical Perspective. Anthem Press.
 - Dicken, P. (2015): Global Shift: Mapping the Changing Contours of the World Economy (7th ed.). Guilford Press.
 - Eichengreen, B. (2019): Globalizing Capital: A History of the International Monetary System (3rd ed.). Princeton UP.
 - Gilpin, R. (2001): Global Political Economy: Understanding the International Economic Order. Princeton UP.
 - Hiscox, M. J. (2002): International Trade and Political Conflict. Princeton University Press.
 - Irwin, D. A. (2020): Free Trade Under Fire. Princeton University Press.
 - Milanovic, B. (2016): Global Inequality: A New Approach for the Age of Globalization. Harvard University Press.
 - Newell, P. (2012): Globalization and the Environment: Capitalism, Climate and the Economy. Polity.
 - Rodrik, D. (2011): The Globalization Paradox: Democracy and the Future of the World Economy. W. W. Norton & Company.
 - Tooze, A. (2018): Crashed: How a Decade of Financial Crises Changed the World. Viking.
 - Wade, R. (2003): Governing the Market: Economic Theory and the Role of Government in East Asian Industrialization. Princeton UP.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése egy félév végi írásbeli teljesítménymérés alapján történik. Félév közben és végén opcionálisan részt vehetnek a hallgatók egy írásbeli teljesítményértékelésen a kötelező anyag nagyjából 50%-50%-át lefedő anyagrészből, ami alapján megajánlott jegyet kaphatnak.

Teljesítményértékelési módszerek

Az évközi opcionális zárthelyik és a szemesztervégi vizsgák is feleltválasztós tesztek, fogalommagyarázatokból és esszékből állnak. Az opcionális zárthelyik 50-50 pontosak (összesen 100%), a vizsgák 100 pontosak (100%).

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- Opcionális negyedéves ZH: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- Írásbeli vizsga: 100

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Legalább 70%-os órai jelenlét.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	96
Jeles	91-95
Jó	75-90
Közepes	61-74
Elégséges	50-60
Elégtelen	0-49

Javítás és pótlás

A vizsgaidőszakra jellemző szabályok az irányadóak, tehát a vizsgákat ennek megfelelően, az irányadó szabályzatok szerinti utóvizsgákkal lehet javítani.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Részvétel kontakt órákon	28
Vizsgafelkészülés	62
Összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A kurzus a nemzetközi politikai gazdaságtan alapvető elméleti irányzatainak és a diszciplína történeti kialakulásának áttekintésével indít. Ezt követően a hallgatók részletesen elemzik a nemzetközi kereskedelem intézményi rendszerét, valamint a protekcionizmus és a kereskedelempolitika mögött meghúzódó belföldi érdekcsoportok küzdelmeit. A félév középső szakasza a nemzetközi pénzügyi rendszereket,

a valutaválságokat, valamint a multinacionális vállalatok és a globális értékláncok szerepét mutatja be. A kurzus második felében a fejlődési modellek – köztük az importhelyettesítés és a kelet-ázsiai fejlődési állam – mellett a globális egyenlőtlenségek és a klímaváltozás

politikai gazdaságtana kerül terítékre. A félév a globalizáció kortárs kihívásaival, a szuperhatalmi rivalizálásokkal, a technológiai nacionalizmussal és a geogazdasági töredezettséggel zárul.

- 1 Óramegbeszélés, követelmények, a tárgy ismertetése
- 2 Mi az a Nemzetközi Politikai Gazdaságtan (IPE)?
- 3 Nemzetközi kereskedelem I A kereskedelmi rendszer intézményei
- 4 Nemzetközi kereskedelem II A kereskedelempolitika belföldi politikája
- 5 Nemzetközi pénzügyi rendszer
- 6 Pénzügyi globalizáció és válságok
- 7 Opcionális negyedéves ZH
- 8 Multinacionális vállalatok és globális értékláncok
- 9 A fejlődés politikai gazdaságtana I Importhelyettesítés és neoliberális fordulat
- 10 A fejlődés politikai gazdaságtana II A "fejlesztő államok" Kelet-Ázsia
- 11 Globális egyenlőtlenség, szegénység és munkaerő
- 12 A klímaváltozás és az energiaforrások politikai gazdaságtana
- 13 A globalizáció jövője Deglobalizáció, geopolitika és technológiai háborúk
- 14 Opcionális negyedéves ZH
- 15 Póthét

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Pénzügyek Tanszék vezetője hagyja jóvá.